

Bilag 37.

(Efter „Post- och Inrikes Tidningar“ for 26de Januar 1881.)

Till Kongl. Medicinalstyrelsen!

Seban Kongl. Medicinalstyrelsen under den 28 siftilidna december förordnat mig att afresa till Köpenhamn och Holbæk på Seland samt Brigstad af Söndköpings län och angränsande orter för att anställa undersökning rörande i Holbæk utbruten elakartad lungsjuka bland nötkreatur, som blifvit uppköpta på marknaden i Brigstad, den 12 november 1880, så får jag, efter det undersökningarna nu blifvit verkställda, härmed värdfamt aflemna redogörelse för det af Kongl. Medicinalstyrelsen mig lemnade uppdrag.

Den 26 siftilidna december afreste jag till Köpenhamn och besökte följande dag Danmarks veterinär-fysikus, professor Bagge, för inhämtande af upplysningar rörande sjukdomen i Holbæk. Den 28 blef jag genom professor Bagge och doktor Bangs välvilja i tillfälle att undersöka delar af lungorna efter de lungsjuka kreatur, som den 10—14 december döddes i Holbæk. Följande dag åtföljde jag professor Bagge till Holbæk, hvarest tvende från Sverige inköpta nötkreatur, som under några dagar varit insatta i samma stall, der de lungsjuka kreaturen förut stått, blefvo slagtrade, och dagen derpå var jag fysikfatt med att af kreaturshandlande i Köpenhamn inhämta upplysningar rörande deras uppköp af kreatur på marknaden i Brigstad. Den 31 december afreste jag till Malmö och erhöjll af ångbåtskommissionärer derstädes uppgifter öfver utförda och införda kreatur under åren 1879 och 80.

Den 2 januari detta år inträffade jag i Söndköping och var följande morgon närvarande vid det kansliförhör, som landshöfvingen Ekström höll med en af de personer, som för danske kreaturshandlandes räkning fört kreatur från Brigstad till Malmö. Samma dag åtföljde jag landssekreteraren Bagge till Näsby, hvarest ytterligare förhör hölls med tvende kreatursförare, och på aftonen inträffade jag i Brigstad, hvarest undersökningar företogs under den 4—13 januari rörande helfotilståndet bland nötkreaturen å de egendomar, hvarifrån försäljning af kreatur egt rum på marknaden i Brigstad den 12 siftilidna november. Vid en del af dessa undersökningar blev jag verkfamt biträdd af länsveterinären Hedvall.

Åf de företagna undersökningarna har jag inhämtat, att på förut nämnda marknad i Brigstad voro omkring 2,000 nötkreatur utbudna till salu och att kreaturshandlande från Danmark derstädes gjorde uppköp af kreatur. Bland desse handlande hade Christensen från Holbæk på Seland inköpt 20 stycken magra orgar af 11 personer, hvilkas namn eller hemvist Christensen sade sig icke hafva sig bekant. Kreaturen emottogs för Christensens räkning af ynglingen August Nafson från Gissarp, Näsby socken, hvilken med biträde af ynglingarne Emil Hill, Carl Johansson och Frans Strand drefvo kreaturen från Brigstad till Ekshöfsgård, dit kreaturen anlände den 12 november på aftonen. Å siftnämnda egendom bundos djuren, jemte 30 orgar tillhöriga danske kreaturshandlanden Werrenrath, vid ett statet i närheten af ladugården, hvarest de utfodrades med halm, som de med begärlighet förtärde. Följande morgon drefvos djuren till Säfjö station, hvarest de inlastades i jernvägsvagnar och anlände om aftonen samma dag till Malmö, der de emottogs af ångbåtskommissionären Friis' tjenare.

Under transporten från Brigstad till Malmö hade kreaturen, enligt stötarnes ensfämmiga uppgifter, visat sig fullkomligt friska.

Åf de kreatur, som af danske handlande blefvo uppköpta på förut nämnda marknad, fördes 60 stycken från Malmö till England och 150 stycken till Köpenhamn, deribland de 20 djur, som Christensen uppköpt. De siftnämnda ankommo den 15 november till Holbæk, hvarest de inställdes i Christensens stall i Holbæk, och några dagar derefter fördes de till gården Frydendal, hvarest de den 25 november insattes till gödning i köpman Nisjens stall i Holbæk, hvarest de stodo till medlet af december, då de blefvo slagtrade.

Nedan i slutet af november månad iaktogs, att flera af dessa kreatur ej voro friska, de saknade nemligen soderlust, hade diarrhé och hosta, och den 6 december tillfallades veterinär Nisjen, som vid undersökning af kreaturen iakttog, att några af djuren hade besvärlig andning, hosta, och på bröstforgen hördes bronkielt respirationsljud, hvarföre han misstänkte, att djuren ledo af elakartad lungsjuka.

Med anledning häraf blefvo tvende af de från Sverige inköpta djuren slagtrade den 10 december, och obduktionen förrättade Nisjen med biträde af en annan i Holbæk boende veterinär. Då de härvid påträffade en förändring i lungorna, som liknade den vid elakartad lungsjuka, reste Nisjen